

“Tavs Medijpratības termometrs”

VIDUSSKOLAI (10.-12.kl.)

Lai noskaidrotu skolēnu mediju pratības līmeni:

1. Skolēni aizpilda Testa lapu, apvelkot pareizās atbildes.
2. Testa jautājumi aptver daudzveidīgus mediju izglītības tematiskos lokus – privāta informācija, datoratkarība, uzvedības normas interneta vidē, atbildība, reklāmas vēstījumu atpazīšana u.c.
3. Testa izpildes laiks **10 -15 minūtes**.
4. Skolēni testu var pildīt **individuāli vai pāros** – atkarībā no uzdevuma mērķa. Vēlams, lai skolēni izvēlētos atbildes pamato ar piemēriem, tādejādi padziļinot izpratni un papildinot viens otra zināšanas.
5. Tests var tikt izmantots skolēnu zināšanu diagnosticēšanai pirms mediju izglītības nodarbības vai kā formatīvās vērtēšanas rīks pēc nodarbības.
6. Pēc testa izpildes, katrs **skolēns saņem termometru un kopā ar skolotāju atzīmē rezultātu**. Par katru **nepareizu atbildi** skolēna temperatūra kāpj par **0,5 grādiem**. Sākuma punkts **36,5 grādi**.

Testa pareizās atbildes

Vidusskola: 1b, 2a, 3c, 4b, 5b, 6c, 7a, 8b, 9b, 10b

Kas ir medijpratība un kāpēc tā ir svarīga?

Medijpratība ir zināšanu un prasmju kopums, kas nepieciešams darbam ar informācijas avotiem – informācijas atrašanai un analīzei, informācijas sniedzēju funkciju izpratnei, informācijas satura kritiskam izvērtējumam, objektīvas informācijas atšķiršanai no tendenciozas, dažādos avotos pieejamo ziņu salīdzinājumam, lai veidotu savu pamatotu viedokli. (KM, Latvijas mediju politikas pamatnostādnes 2016.-2020.gadam)

Medijpratība ir kompleksa pratība, tā attīstās tikai praktiski īstenojot mediju izglītības procesu, atbilstoši vecumposmam, pilnveidojot bērnu izpratni par: mediju un digitālo tehnoloģiju lomu zināšanu un spriedumu veidošanā; privātu un publisku, ticamu un viltus informāciju; pirmavotiem; reklāmas vēstījumiem un to mērķi; atbildību, radot savus vēstījumus un daloties ar citu radīto; sadarbību un komunikāciju u.c. tēmām.

Kurā mācību priekšmetā visefektīvāk attīstīt medijpratību?

Mediju pratība kā digitālās pratības komponente ir integrēta jaunajā mācību saturā Skola 2030 (www.skola20130.lv), definējot medijpratību kā svarīgu skolēna rīcībspējas elementu. Mediju izglītība ir ietverama ikvienas mācību jomas saturā, apskatot jomai tuvāko *medijpratības* šķautni,

prasmes, zināšanas, piemēram, reklāmu analīzi, fotogrāfijasvēstījuma analīzi, jomas popularizēšanu medijos u.c. Lai noskaidrotu, ko skolēni zina un kam būtu jāpievērš lielāka uzmanība – esam izstrādājuši testu **“Medijpratības termometrs”**.

[Twitter.com/drossinternets](https://twitter.com/drossinternets) | [Facebook.com/drossinternets](https://www.facebook.com/drossinternets)

[YouTube.com/saferinternetlv](https://www.youtube.com/saferinternetlv) | [instagram.com/drossinternetslv](https://www.instagram.com/drossinternetslv)

**DROSS
INTERNETS.LV**

Medijpratības TESTS VIDUSSKOLAI (10.-12.kl.)

Apgalvojums	a	b	c	Pareizā atbilde
1. Cilvēks, kuram ir augsta mediju pratība	pārzina un prot tehniski lietot visas jaunākās tehnoloģijas, rīkus, programmas	prot piekļūt, uztvert, saprast, analizēt, strukturēt, vērtēt un radīt savus mediju vēstījumus	dienā vairāk nekā 8 h izmanto visus pieejamos medijus	
2. "Virtuālie burbuļi" ir	interneta kopienas, ko apdzīvo līdzīgi domājoši sociālo tīklu lietotāji. Virtuālie burbuļi rodas, piedāvājot personalizēto informāciju (analīzē lietotāja intereses un algoritms piedāvā tai atbilstošu informāciju). Dzīvojam virtūālajā burbuļī, cilvēks nesaskaras ar pretējiem viedokļiem, tādēļ sabiedrībā var nostiprināties viedokļu polarizācija.	interneta kopienas, ko apdzīvo līdzīgi domājoši sociālo tīklu lietotāji. Virtuālie burbuļi ir ērti cilvēkam, jo viņš saņem to informāciju, ko vēlas, neapgrūtinot sevi ar citu, pretēju viedokli. Tas ir liels tehnoloģisks sasniegums un nav jātērē laiks, pašam atlasot informāciju. Nekādi draudi sabiedrībā no tā nerodas.	interneta kopienas, kas izziņas nolūkos interneta meklētājos meklē līdzīgu informāciju. Piemēram, ārsti, automašīnu tehniķi u.c. Virtuālie burbuļi attiecas tikai uz profesionālām kopienām un rada dziļāku izpratni profesionālajā sfērā.	
3. Viena no mediju funkcijām sabiedrībā ir ideoloģiskā funkcija. Tā nozīmē:	sabiedrība saņem visu pārstāvēto grupu pilnīgu ideju atspoguļojumu.	mediji tiek izmantoti tikai apzinātai melu izplatīšanai sabiedrībā.	ar mediju starpniecību var tikt konstruētas un izplatītas idejas.	
4. Piedalies spēlē, krāj X konfekšu papīriņus un laimē velosipēdu!	Tā nav produkta reklāma	Tā ir produkta reklāma	Tā ir spēle ar mērķi iepriecināt bērnus	
5. Ja cilvēki vairāk smaidītu, Latvijā celtos Laimes indekss!	Tas ir fakts	Tas ir pieņēmums	Tas ir fakts balstīts secinājums	

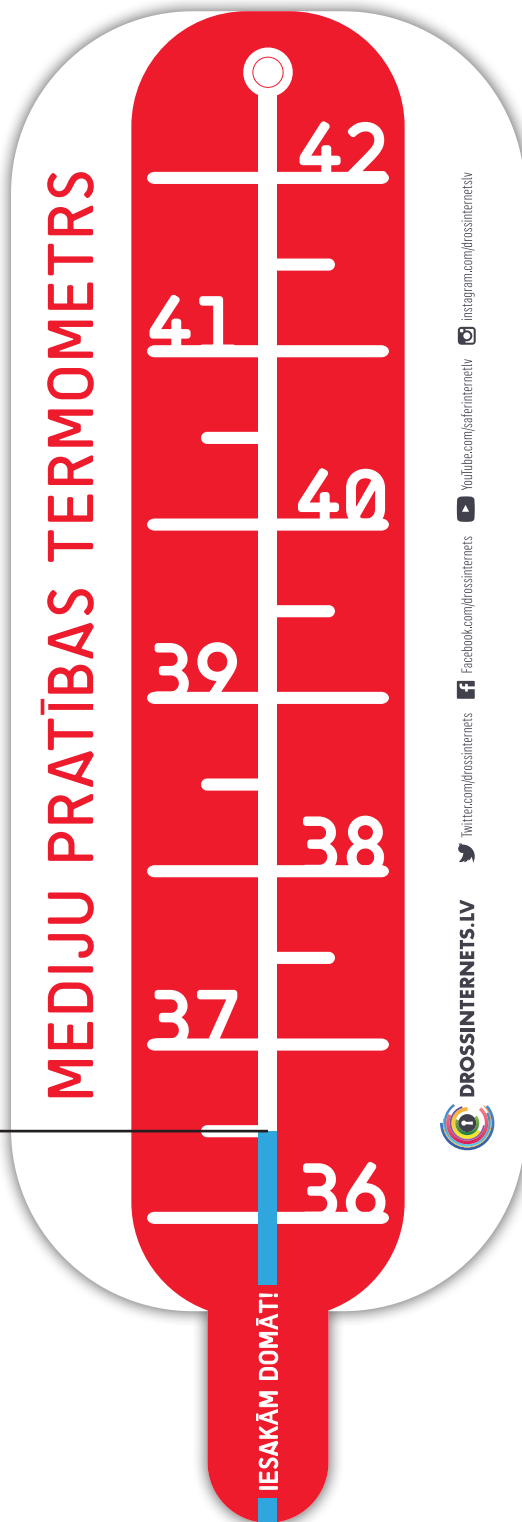
Apgalvojums	a	b	c	Pareizā atbilde
6. Propaganda ir	melīgas, sagrozītas, apmelojošas informācijas izplatīšana lielām ļaužu masām, ar mērķi gāzt pastāvošo iekārtu. Propagandas mērķis nav ietekmēt cilvēku domas.	patiesas informācijas izplatīšana sabiedrības informēšanas nolūkos. Propaganda bieži rada debates sabiedrībā.	patiesas vai maldīgas informācijas izplatīšana lielām ļaužu masām, lai panāktu vēlamu efektu. Pat ja informācija ir patiesa, propaganda bieži rada maldīgu priekšstatu par kādu lietu kopumā.	
7. Dezinformācija ir	Sabiedrības maldināšana ar nepareizām ziņām, nepatiesu informāciju	Plaša apjoma nestrukturēta, bet patiesa informācija par vienu notikumu	Sabiedrības informēšana, viedokli balstot emocionālos argumentos	
8. Ja Tu dalies ar maldinošu ziņu	Tev nav nekāda atbildība, jo Tu neesi ziņas autors	Tu uzņemies līdztbildību par citu cilvēku maldināšanu	Tu vienkārši esi ļoti aktīvs sociālo tīklu lietotājs un cilvēkam pašam jādomā ticēt vai nē ziņas saturam	
9. Kritiskā domāšana ir mediju pratības pamatā. Kritiskā domāšana nozīmē:	pilnībā visu kritizēt un meklēt riskus, problēmas mediju vēstījumos	analizēt un vērtēt informāciju	ticēt pilnīgi visiem mediju vēstījumiem, īpaši TV	
10. Ja Tu ieraksti naidpilnu ziņu, komentāru, par sev interesējošu tēmu, Tu esi:	pilnībā anonīms un neuzņemies nekādu atbildību par rakstīto	autors, kas nes pilnu atbildību par uzrakstīto	interneta trollis	

Vārds, uzvārds (kā?) -----

MEDIJU PRATĪBAS TERMOMETRS

Sākuma punkts

Par katru nepareizu atbildi skolēna temperatūra kāpj par 0,5 grādiem.